

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ПОЛІТИКА ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ СФЕРИ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ другий (магістерський) рівень _____
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 29 «Міжнародні відносини» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» _____
(код і найменування спеціальності)

професійної програми «Міжнародні економічні відносини» _____
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної та практичної підготовки _____

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

С.О.Радзієвська

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

В.Р.Костюк

Розробники: Голубка Володимир Михайлович, кандидат економічних наук, доцент
кафедри міжнародних економічних відносин

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких навчальних дисциплін як: «Міжнародна економіка», «Міжнародна економічна діяльність України», «Міжнародні організації» та ін. та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» є дослідження закономірностей та тенденцій взаємодії національної економіки в процесі формування і реалізації політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери національної економіки.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредитів ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» є формування ключових компетенцій у сфері формування та реалізації політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери, крім того, передбачається набуття здобувачами комплексних знань про найважливіші теоретичні і практичні аспекти політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери та спеціалізованих знань щодо методичних підходів, інституційних засобів та інструментів формування ефективної державної політики забезпечення диверсифікаційних зрушень в зовнішньоторговельній сфері.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» є:

- розуміти теоретичні аспекти формування та реалізації політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери;
- уміти систематизувати інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі;
- проаналізувати сучасний стан і виклики політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери;
- вивчити та проаналізувати світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі;
- оцінити ефективність регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері;
- уміня використовувати інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень;
- визначити й обґрунтувати пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки;
- визначати інституціональні механізми розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1	Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.
------	--

СК 3	Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини
СК 5	Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
СК 8	Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 2	Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій
ПРН 3	Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
ПРН 8	Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.
ПРН 10	Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
ПРН 13	Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лекції	Семінарське занят.	Самост. робота		Лекції	Семінарське занят.	Самост. робота
Модуль I.								
Тема 1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.	15	2	2	11	15	-	-	15
Тема 2. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.	15	2	2	11	15	-	-	15
Тема 3. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.	15	2	2	11	15	1	-	14
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	33	45	1	-	44
Модуль II.								
Тема 4. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі.	15	2	2	11	15	1	-	14
Тема 5. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.	15	3	3	9	15	1	1	13
Тема 6. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.	15	3	3	9	15	1	1	13
Тема 7. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.	15	3	3	9	15	1	1	13
Тема 8. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України.	15	3	3	9	15	1	1	13
Разом за змістовим модулем 2	75	14	14	47	75	5	4	66
Усього годин	120	20	20	80	120	6	4	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.

Визначення диверсифікації зовнішньої торгівлі. Структура зовнішньоторговельної політики держави. Види диверсифікації зовнішньоторговельної сфери. Товарна диверсифікація. Віртуальна диверсифікація. Вплив глобалізації на прискорення диверсифікації зовнішньої торгівлі.

Тема 2. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.

Інструментарій регулювання зовнішньої торгівлі. Нетарифні заходи регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні заходи регулювання міжнародної торгівлі. Сфери виникнення бар'єрів у торгівлі при формуванні глобальних ланцюгів доданої вартості. Принципи регулювання міжнародного руху товарів і послуг.

Тема 3. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.

Необхідність прискореної реструктуризації вітчизняного зовнішньоторговельного обороту. Показники зовнішньоторговельної відкритості національної економіки. Фактори негативного впливу на структуру та ефективність зовнішньоторговельного обороту України

Тема 4. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі

Стратегії зростання обсягів та диверсифікації зовнішньої торгівлі. «Малайзійська» модель диверсифікації зовнішньої торгівлі. Досвід державної політики диверсифікації зовнішньої торгівлі нових індустріальних країн.

Тема 5. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.

Технічні заходи регулювання міжнародної торгівлі. Митно-тарифне регулювання. Використання заходів нетарифного регулювання зовнішньоторговельних потоків. Надання фінансової та інституційної підтримки експортно-орієнтованим компаніям. Державне субсидування експорту.

Тема 6. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.

Механізми і напрями субсидування виробничо-експортного потенціалу національної економіки України. Заходи щодо експортних операцій у сфері фінансового забезпечення. Заходи щодо імпортних операцій у сфері фінансового забезпечення. Заходи щодо експортних операцій у сфері фінансового забезпечення.

Тема 7. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.

Пріоритетні галузеві та географічні вектори диверсифікації товарного експорту України. Ресурсний і технологічний потенціал. підвищення ефективності експортно-імпортних операцій між Україною та ЄС. Політика адаптації до процесів імпортозаміщення та торгових війн з торговельними партнерами

Тема 8. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України

Вибір стратегій інтеграції. Форми міжнародного економічного співробітництва.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.	2	-
2	Тема 2. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.	2	-
3	Тема 3. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.	2	1
4	Тема 4. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі.	2	1
5	Тема 5. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.	3	1
6	Тема 6. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.	3	1
7	Тема 7. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.	3	1
8	Тема 8. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України.	3	1
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.	2	-
2	Тема 2. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.	2	-
3	Тема 3. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.	2	-
4	Тема 4. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі.	2	-
5	Тема 5. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.	3	1
6	Тема 6. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.	3	1

7	Тема 7. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.	3	1
8	Тема 8. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України.	3	1
Усього годин		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.	11	15
2	Тема 2. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.	11	15
3	Тема 3. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.	11	14
4	Тема 4. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі.	11	14
5	Тема 5. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.	9	13
6	Тема 6. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.	9	13
7	Тема 7. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.	9	13
8	Тема 8. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України.	9	13
Усього годин		80	110

11. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Концептуальні підходи до вибору моделей зовнішньої торгівлі
2. Класифікація країн за критерієм зовнішньоторговельної відкритості.
3. Ендогенні детермінанти розвитку експортного потенціалу країни.
4. Вплив імпорту на проміжне та кінцеве споживання в економіках відкритого типу
5. Наднаціональна компонента в системі регулювання зовнішньої торгівлі України
6. Регулювання експортно-імпортних операцій в умовах відкритості внутрішнього ринку України
7. Товарна структура експорту й імпорту товарів України
8. Геопросторова структура експорту й імпорту товарів України

9. Зовнішня торгівля регіонів України
10. Секторальна структура експорту й імпорту послуг
11. Регіональна структура зовнішньої торгівлі послугами.
12. Індикатори розвитку зовнішньої торгівлі інноваційною продукцією
13. Зовнішня торгівля інформаційно-комунікаційними послугами
14. Розвиток електронної комерції
15. Вплив глобальних детермінант та територіальних конфліктів на зовнішню торгівлю
16. Протидія іллегалізації у сфері зовнішньої торгівлі.
17. Енергетична компонента зовнішньоторговельних ризиків для України
18. Посилення позицій України на міжнародних ринках креативних товарів
19. Розвиток експортного потенціалу вітчизняного ОПК
20. Інформаційна підтримка підвищення екологоекономічної ефективності зовнішньої торгівлі України
21. Інтеграція національного бізнесу в міжнародні виробничі мережі
22. Особливості взаємовідносин вітчизняних підприємств з міжнародними збутовими компаніями
23. Ефективність фінансово-кредитного механізму стимулювання експорту
24. Інституціонально-організаційний механізм протидії іллегалізації зовнішньої торгівлі в Україні
25. Механізм стимулювання інноваційної діяльності в експортоорієнтованих виробництвах
26. Гармонізація вітчизняної практики здійснення митних процедур з міжнародними нормами.
27. Особливості торговельної взаємодії між Україною та ЄС
28. Перспективи торговельно-економічних відносин України з країнами СНД
29. Активізація транскордонного співробітництва у сфері зовнішньої торгівлі
30. Латиноамериканський та близькосхідний вектори розвитку зовнішньої торгівлі України
31. Перспективи розвитку зовнішньоторговельних зв'язків України з КНР
32. Розвиток зовнішньоторговельних відносин України з країнами Близького та Середнього Сходу.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Формування та реалізація політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.
2. Визначення диверсифікації зовнішньої торгівлі.
3. Структура зовнішньоторговельної політики держави.
4. Види диверсифікації зовнішньоторговельної сфери.
5. Товарна диверсифікація. Віртуальна диверсифікація.
6. Вплив глобалізації на прискорення диверсифікації зовнішньої торгівлі.
7. Регуляторний інструментарій товарної та географічної диверсифікації зовнішньої торгівлі.
8. Інструментарій регулювання зовнішньої торгівлі.
9. Нетарифні заходи регулювання міжнародної торгівлі.
10. Тарифні заходи регулювання міжнародної торгівлі.
11. Сфери виникнення бар'єрів у торгівлі при формуванні глобальних ланцюгів доданої вартості.
12. Принципи регулювання міжнародного руху товарів і послуг.
13. Виклики державній політиці розвитку зовнішньоторговельної сфери національної економіки.
14. Необхідність прискореної реструктуризації вітчизняного зовнішньоторговельного обороту.
15. Показники зовнішньоторговельної відкритості національної економіки.

16. Фактори негативного впливу на структуру та ефективність зовнішньоторговельного обороту України
17. Світовий досвід забезпечення диверсифікаційних зрушень у сфері зовнішньої торгівлі
18. Стратегії зростання обсягів та диверсифікації зовнішньої торгівлі.
19. «Малайзійська» модель диверсифікації зовнішньої торгівлі.
20. Досвід державної політики диверсифікації зовнішньої торгівлі нових індустріальних країн.
21. Оцінювання ефективності державного регулювання диверсифікаційними процесами в зовнішньоторговельній сфері національної економіки.
22. Технічні заходи регулювання міжнародної торгівлі.
23. Митно-тарифне регулювання.
24. Використання заходів нетарифного регулювання зовнішньоторговельних потоків.
25. Надання фінансової та інституційної підтримки експортно-орієнтованим компаніям.
26. Державне субсидування експорту.
27. Інструменти розвитку виробничо-експортного потенціалу національної економіки України в системі диверсифікаційних зрушень.
28. Механізми і напрями субсидування виробничо-експортного потенціалу національної економіки України.
29. Заходи щодо експортних операцій у сфері фінансового забезпечення.
30. Заходи щодо імпортних операцій у сфері фінансового забезпечення.
31. Заходи щодо експортних операцій у сфері фінансового забезпечення.
32. Пріоритетні напрями товарно-географічної диверсифікації зовнішньоторговельної сфери української економіки.
33. Пріоритетні галузеві та географічні вектори диверсифікації товарного експорту України.
34. Ресурсний і технологічний потенціал. підвищення ефективності експортно-імпортних операцій між Україною та ЄС.
35. Політика адаптації до процесів імпортозаміщення та торгових війн з торговельними партнерами
36. Інституціональні заходи розвитку державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України
37. Вибір стратегій інтеграції.
38. Форми міжнародного економічного співробітництва.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального*

опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.

- для модульного контролю у вигляді: письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).

- для підсумкового контролю у вигляді диференційованого заліку у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Модульний контроль

Навчальна дисципліна «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» оцінюється в **10 балів**. Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає **20 балів**.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного та модульного контролю не менше **20 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння (змістового модуля) навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума		
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Самостійна робота				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
3	3	4	4	4	4	4	4	10	40	100	
Модульний контроль 1 - 10			Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Політика диверсифікації зовнішньоторговельної сфери економіки України» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна:

1. Власюк, Т. О. (2017). Оцінка стану зовнішньоторговельної безпеки України. *Стратегічні пріоритети*, (3), 150-162.
2. Гужва І.Ю. Україна в глобальній торгівлі: монографія: [моногр.] / І.Ю.Гужва. – К.: Зовнішня торгівля, 2015. – 236 с.
3. Диха, М. В. (2020). Інструментарій регулювання зовнішньої торгівлі. Іванов, Є. І. (2017). Обґрунтування державної політики диверсифікації зовнішньоторговельної сфери національної економіки. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*, (22, Вип. 11), 58-63.
4. Райнерт Е.С. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними / Ерік С. Райнерт. – К.: Темпора, 2014. – 444 с.
5. Serzhanov, V. V., & Ivanov, E. I. (2018). ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКИ: ТОЧКИ ДОТИКУ. *Actual Problems in Economics*, (209), 29-158.

Додаткова:

1. Довгань Д.А. Диверсифікація українського експорту чорних металів та економічне зростання / Д.А. Довгань // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 3. – С. 114-118.
2. Полінкевич О.М. Диверсифікація товаропотоків у зовнішньоекономічній діяльності учасників ринку ритейлу / О.М. Полінкевич, П.В. Коноваленко // Економічний форум. – 2015. – № 3. – С. 96-102.
3. Орловська Ю.В. Теоретичні та методологічні аспекти оцінки міжнародної спеціалізації країн / Ю.В. Орловська, К.О. Карпенко // Економічний простір. – 2017. – № 121. – С. 31-46.
4. Вороніна А.В. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності України / А.В. Вороніна, К.М. Ніколаєва // Молодий вчений. – 2015. – №1(16). – С. 66-69.
5. Зовнішньоторговельні аспекти конкурентної політики України в умовах СОТ: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2008. – 309 с.
6. Грущинська Н.М. Розвиток експортного потенціалу України в сучасних світогосподарських процесах / Н.М. Грущинська, М.П. Музиченко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №7(109). – С. 19-25.
7. Панченко О.М. Фактори конкурентоспроможності металургійної галузі України / О.М. Панченко, О.Г. Лищенко // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – №1(5). – С. 164-172.
8. Яценко О.М. Розвиток експортного потенціалу аграрного сектора економіки України в умовах глобалізації / О.М. Яценко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2015. – № 3(80). – С. 39-48

9. Лютак О.М. Перспективи інноваційного розвитку економіки України у контексті інноваційного табло ЄС / О.М. Лютак, О.В. Баула, Л.В. Савош // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – 2017. – Вип. 12. – Ч.1. – С. 24-29.

20. Інформаційні ресурси

1. Інформаційний центр сусідства ЄС (література і акти, що стосуються відносин ЄС з країнами-сусідами): [http:// www.enpi-info.eu/library/](http://www.enpi-info.eu/library/)

2. Книжковий магазин ЄС (більшість публікацій безкоштовно завантажуються у pdf форматі): [https:// bookshop.europa.eu/en/home](https://bookshop.europa.eu/en/home)

3. Офіційний портал законодавства ЄС (в електронному вигляді наявні усі види правових актів ЄС, Офіційний бюлетень ЄС та інша документація: www.eurlex.europa.eu)

4. Офіційний сайт Європейського Союзу // <http://europa.eu/>